UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

24 päivänä maaliskuuta 2011 *

Asiassa T-382/06,

Tomkins plc, kotipaikka Lontoo (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajinaan solicitor T. Soames, solicitor S. Jordan ja barrister J. Joshua,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään A. Nijenhuis ja V. Bottka, avustajinaan solicitor S. Kinsella ja solicitor K. Daly,

vastaajana,

jossa unionin yleistä tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan osittain [EY] 81 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä 20.9.2006 tehty komission

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

päätös K(2006) 4180 (asia COMP/F-1/38.121 – Putken liittimet) ja alentamaan kantajalle kyseisessä päätöksessä määrätyn sakon määrää,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien päätösneuvotteluissa kokoonpanossa jaoston puheenjohtaja E. Martins Ribeiro sekä tuomarit N. Wahl (esittelevä tuomari) ja A. Dittrich,

kirjaaja: E. Coulon,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta ja riidanalainen päätös

[EY] 81 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä 20.9.2006 tekemällään päätöksellä K(2006) 4180 (asia COMP/F-1/38.121 – Putken liittimet) (tiivistelmä EUVL 2007, L 283, s. 63; jäljempänä riidanalainen päätös) Euroopan

yhteisöjen komissio totesi, että useat yritykset olivat rikkoneet EY 81 artiklan 1 kohtaa ja Euroopan talousalueesta (ETA) tehdyn sopimuksen 53 artiklaa osallistumalla eri ajanjaksoina 31.12.1988 ja 1.4.2004 välisenä aikana yhtenä kokonaisuutena pidettävään, monitahoiseen ja jatkettuun yhteisön kilpailusääntöjen rikkomiseen kilpailunvastaisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen muodossa kuparisten putken liittimien ja kupariseoksesta valmistettujen putken liittimien markkinoilla koko ETA-alueella. Rikkominen muodostui hintojen vahvistamisesta, hintaluetteloista sopimisesta, hintojen alennuksista ja hyvityksistä sopimisesta, hinnankorotusten soveltamismekanismeista sopimisesta, kansallisten markkinoiden ja asiakkaiden jakamisesta ja kaupallisten tietojen vaihtamisesta sekä säännöllisiin kokouksiin osallistumisesta ja muiden kilpailusääntöjen rikkomisen helpottamiseen tarkoitettujen kontaktien ylläpitämisestä.

2 Kantaja eli Tomkins plc sekä sen tytäryhtiönä tosiseikkojen tapahtuma-aikaan ollut Pegler Ltd (aiemmin The Steel Nut & Joseph Hampton Ltd) kuuluvat riidanalaisen päätöksen adressaatteihin.

3 Kantajan hallussa oli 17.6.1986–31.1.2004 kuparisia putken liittimiä valmistavan Peglerin koko pääoma. Pegler myytiin 1.2.2004 johtoryhmälleen. Aalberts Industries NV, joka myös on riidanalaisen päätöksen adressaatti, osti 26.8.2005 Pegler Holdings Ltd:n ja Peglerin.

4 Mueller Industries Inc., joka myös valmistaa kuparisia putken liittimiä, ilmoitti 9.1.2001 komissiolle kartellin olemassaolosta putken liittimien alalla ja muilla kupariputkien markkinoihin liittyvillä teollisuudenaloilla ja totesi olevansa halukas tekemään yhteistyötä komission kanssa sakkojen määräämättä jättämisestä tai lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa annetun komission tiedonannon (EYVL 1996, C 207, s 4; jäljempänä vuoden 1996 yhteistyötiedonanto) mukaisesti (riidanalaisen päätöksen 114 perustelukappale).

5 Kupariputkia ja kuparisia putken liittimiä tutkiessaan komissio teki 22. ja 23.3.2001 yllätystarkastuksia 6.2.1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 ([EY 81] ja [EY 82] artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus) (EYVL 1962, 13, s. 204) 14 artiklan 3 kohdan mukaisesti useiden yritysten tiloissa (riidanalaisen päätöksen 119 perustelukappale).

6 Näiden ensimmäisten tarkastusten jälkeen komissio jakoi huhtikuussa 2001 kupariputkia koskevan tutkimuksensa kolmeen erilliseen menettelyyn eli menettelyyn asiassa COMP/E-1/38.069 (kupariset vesi- ja viemäriputket), asiassa COMP/F-1/38.121 (putken liittimet) ja asiassa COMP/E-1/38.240 (teollisuusputket) (riidanalaisen päätöksen 120 perustelukappale).

7 Komissio teki 24. ja 25.4.2001 muita yllätystarkastuksia Delta plc:n, joka on kansainvälisen teknisen alan konsernin johdossa oleva yhtiö ja jonka ”insinööritaidon” jaostoon kuuluu useita putken liittimien valmistajia, tiloissa. Nämä tarkastukset koskivat yksinomaan putken liittimiä (riidanalaisen päätöksen 121 perustelukappale).

8 Komissio esitti vuoden 2002 helmi–maaliskuusta lähtien asianomaisille osapuolille useita tietojensaantipyyntöjä asetuksen N:o 17 11 artiklan ja sittemmin [EY] 81 ja [EY] 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16.12.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 (EYVL 2003, L 1, s. 1) 18 artiklan mukaisesti (riidanalaisen päätöksen 122 perustelukappale).

9 IMI plc esitti syyskuussa 2003 pyynnön vuoden 1996 yhteistyötiedonannon soveltamisesta siihen. Tätä pyyntöä seurasivat Delta-konsernin pyyntö (maaliskuu 2004) ja FRA.BO SpA:n pyyntö (heinäkuu 2004). Viimeisen pyynnön esitti toukokuussa 2005 Advanced Fluid Connections plc (riidanalaisen päätöksen 115–118 perustelukappale).

10 Komissio aloitti 22.9.2005 kilpailusääntöjen rikkomista koskevan menettelyn asiassa COMP/F-1/38.121 (putken liittimet) ja antoi väitetiedoksiannon, joka annettiin tiedoksi muun muassa kantajalle (riidanalaisen päätöksen 123 ja 124 perustelukappale).

11 Komissio teki 20.9.2006 riidanalaisen päätöksen.

12 Riidanalaisen päätöksen 1 artiklassa komissio totesi, että kantaja ja sen tytäryhtiö Pegler olivat rikkoneet EY 81 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan määräyksiä 31.12.1988–22.3.2001.

13 Komissio määräsi rikkomisen vuoksi kantajalle riidanalaisen päätöksen 2 artiklan h alakohdassa yhteisvastuullisesti Peglerin kanssa 5,25 miljoonan euron sakon.

14 Kullekin yritykselle määrätyn sakon määrän vahvistamiseksi komissio sovelsi riidanalaisessa päätöksessä menetelmää, joka määritellään asetuksen N:o 17 15 artiklan 2 kohdan ja [HT] 65 artiklan 5 kohdan mukaisesti määrättävien sakkojen laskennasta annetuissa suuntaviivoissa (EYVL 1998, C 9, s. 3).

15 Sakon perusmäärän laskentapohjan vahvistamisesta rikkomisen vakavuuden mukaan on ensinnäkin todettava, että komissio luokitteli rikkomisen erittäin vakavaksi sen luonteen ja maantieteellisen vaikutusalan vuoksi (riidanalaisen päätöksen 755 perustelukappale).

16 Koska komissio katsoi asianomaisten yritysten olevan huomattavan erilaisia, se kohteli niitä eri tavalla ja tukeutui tässä niiden markkinaosuuksien mukaan määriteltyyn suhteelliseen merkitykseen asianomaisilla markkinoilla. Tällä perusteella se jakoi kyseiset yritykset kuuteen luokkaan (riidanalaisen päätöksen 758 perustelukappale).

17 Kantaja luokiteltiin kuudenteen luokkaan, jolle vahvistettiin sakon perusmäärän laskentapohjaksi 2 miljoonaa euroa (riidanalaisen päätöksen 765 perustelukappale).

18 Komissio otti huomioon kantajan kokonaisliikevaihdon, joka oli 4 635 miljoonaa euroa vuonna 2005 eli riidanalaisen päätöksen tekemistä edeltäneenä vuonna, ja sovelsi korotuskerrointa 1,25 varoittavan vaikutuksen varmistamiseksi, minkä seurauksena kantajan sakon perusmäärän laskentapohjaa korotettiin 2,5 miljoonaan euroon (riidanalaisen päätöksen 771–773 perustelukappale).

19 Kantajan rikkomiseen osallistumisen keston (12 vuotta ja kaksi kuukautta) vuoksi komissio korotti seuraavaksi sakkoa 110 prosentilla eli viidellä prosentilla vuodessa kahden ensimmäisen vuoden osalta ja kymmenellä prosentilla kultakin kokonaiselta vuodelta 31.1.1991 lukien jäljelle jääneiden kymmenen vuoden osalta (riidanalaisen päätöksen 775 perustelukappale), minkä seurauksena sakon lopulliseksi määräksi vahvistettiin 5,25 miljoonaa euroa.

20 Komissio ei ottanut huomioon raskauttavia tai lieventäviä olosuhteita kantajaa vastaan tai tämän hyväksi.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

21 Kantaja nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 15.12.2006 toimittamallaan kannekirjelmällä.

22 Unionin yleinen tuomioistuin (kahdeksas jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn.

23 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 22.12.2009 toimittamallaan kirjeellä kantaja ilmoitti luopuvansa ensimmäisestä, toisesta ja kolmannesta kannekirjelmässä mainitusta kanneperusteesta, jotka kaikki liittyivät kysymykseen siitä, voidaanko emoyhtiön katsoa olevan vastuussa tytäryhtiön kilpailusääntöjen rikkomista merkitsevästä toiminnasta, sekä neljännen kanneperusteen ensimmäisestä osasta, joka koski arviointivirhettä sakon määrän korottamisessa varoittavan vaikutuksen varmistamiseksi. Kantaja totesi myös, ettei se pitänyt istunnon järjestämistä tarpeellisena ja että unionin yleinen tuomioistuin voisi ratkaista asian kirjallisen menettelyn perusteella. Komissio totesi 19.1.2010 päivätyllä kirjeellä, että se antaisi unionin yleisen tuomioistuimen ratkaista, oliko istunnon järjestäminen asiassa tarpeen.

24 Unionin yleinen tuomioistuin (kahdeksas jaosto) päätti 22.1.2010 päättää suullisen käsittelyn järjestämättä istuntoa.

25 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen Peglerin kilpailusääntöjen rikkomiseen osallistumisen keston osalta

– alentaa sille yhteisvastuullisesti Peglerin kanssa määrätyn sakon määrää

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

26 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

27 Luovuttuaan osittain kanteestaan kantaja esittää enää ainoastaan yhden kanneperusteen, joka koskee virhettä Peglerin kilpailusääntöjen rikkomiseen osallistumisen keston määrittämisessä.

Asianosaisten lausumat

28 Kantaja väittää, että komissio teki ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että Pegler oli osallistunut kartelliin kauemmin kuin asiakirja-aineistoon sisältyvistä todisteista voitiin päätellä. Kantajalle yhteisvastuullisesti Peglerin kanssa määrätty sakko on näin ollen sen mukaan suurempi kuin mitä sille olisi pitänyt määrätä.

29 Komissio teki kantajan mukaan ensinnäkin ilmeisen arviointivirheen, kun sen vahvisti Peglerin rikkomiseen osallistumisen alkamispäiväksi 31.12.1988. Kuten komissio kantajan mukaan itse myönsi, tämä päätelmä perustui kertomukseen, jossa ei ole päivämäärää, joka on saatu Deltalta ja jonka mukaan Pegler osallistui rikkomiseen vuoden 1988 loppupuolella. Kantajan mukaan asiakirja-aineistossa ei ole minkäänlaisia muita todisteita Peglerin mahdollisesta osallistumisesta riidanalaiseen kartelliin ennen 7.2.1989; se on kantajan mukaan aikaisin päivämäärä, josta lähtien on mahdollista yksilöidä riittävän varmasti kyseisen yhtiön kilpailunvastaisen toiminnan alku.

30 Kantajan mukaan komissio teki toiseksi virheen myös Peglerin rikkomiseen osallistumisen päättymispäivän osalta. Asiakirja-aineistoon sisältyvät todisteet osoittavat kantajan mukaan, ettei osallistuminen päättynyt 22.3.2001 vaan pikemminkin 3.5.2000, joka on ainoa päivämäärä, jota konkreettiset todisteet tukevat ja joka vastaa kartellin kokouksen, johon Pegler osallistui, pitämispäivää.

31 Kantaja päättelee tästä, että sen osalta hyväksyttyä rikkomisajanjaksoa on lyhennettävä täsmälleen vuodella, jolloin tarkistettu kesto on 7.2.1989–3.5.2000.

32 Komissio katsoo toimittaneensa riittävästi todisteita osoittaakseen, että Pegler osallistui kartelliin ajanjaksolla 31.12.1988 – maaliskuu 2001, jolloin se teki yllätystarkastuksia.

33 Rikkomisen alkamispäivän osalta komissio viittaa 3.1.1989 päivättyyn sisäiseen muistioon, jonka se takavarikoi yllätystarkastuksen aikana Deltan toimitiloissa ja joka esitetään riidanalaisen päätöksen 183 perustelukappaleessa. Muistio osoittaa sen mukaan selvästi, että riidanalainen kartelli oli jo olemassa ennen 3.1.1989 ja että Pegler osallistui siihen ennen kyseistä päivämäärää.

34 Peglerin kartelliin osallistumisen päättymispäivän osalta komissio viittaa riidanalaisen päätöksen 702 ja 721 perustelukappaleeseen, joissa se jo tutki kantajan vastaavia argumentteja, jotka oli esitetty vastauksena väitetiedoksiantoon.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

35 Riidanalaisessa päätöksessä komissio katsoi kantajan, jonka hallussa oli Peglerin koko pääoma 17.6.1986–31.1.2004, olevan vastuussa Peglerin kilpailusääntöjen rikkomista merkitsevästä toiminnasta ja määräsi tämän maksamaan yhteisvastuullisesti tytäryhtiölleen määrätyn sakon. Vastuuseen joutuminen perustui siihen, että kantajalla oli ratkaiseva vaikutus Pegleriin rikkomisajanjaksona.

36 On kiistatonta, että kantajan tytäryhtiö osallistui kyseessä olevaan kartelliin. Kantaja kiistää yksinomaan komission riidanalaisessa päätöksessä hyväksymät kartelliin osallistumisen alkamis- ja päättymispäivät. Se, että kantaja luopui ensimmäisestä, toisesta ja kolmannesta kanneperusteesta, merkitsee nimittäin, ettei se kiistä sitä, että sen on oltava vastuussa kilpailusääntöjen rikkomista merkitsevästä toiminnasta, joihin sen tytäryhtiö syyllistyi.

37 On siis todettava, että Peglerin rikkomiseen osallistumisen kesto on ratkaiseva tekijä tarkasteltaessa kantajan vastuun suuruutta.

38 On nimittäin syytä muistuttaa, ettei kantajan katsottu olevan vastuussa kartellista siksi, että se olisi osallistunut suoraan sen toimintaan. Sen katsottiin yksinomaan

olevan vastuussa rikkomisesta emoyhtiönä, koska Pegler oli osallistunut kartelliin. Sen vastuu ei näin ollen voi olla suurempi kuin Peglerin vastuu.

39 Tänään asiassa T-386/06 annettavassa tuomiossa unionin yleinen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen päätöksen 1 artiklan siltä osin kuin komissio totesi siinä Peglerin osallistuneen kyseessä olevaan kartelliin 31.12.1988–29.10.1993. Kirjelmissään kantaja kiisti nimenomaisesti Peglerin osallistumisen rikkomiseen yksinomaan päivämäärää 7.2.1989 edeltäneenä ajanjaksona. Näin ollen on tarkasteltava kumoamisen seurauksia kantajalle.

40 Tässä yhteydessä on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin tuomioistuimet eivät voi lausua kanteen ulkopuolisesta seikasta (ks. yhdistetyt asiat 46/59 ja 47/59, Meroni v. korkea viranomainen, tuomio 14.12.1962, Kok., s. 783 ja 801 ja asia 37/71, Jamet v. komissio, tuomio 28.6.1972, Kok., s. 483, 12 kohta), minkä vuoksi kumoavassa tuomiossa ei voida ylittää sitä, mitä kantaja on vaatinut (asia C-310/97 P, komissio v. AssiDomän Kraft Products ym., tuomio 14.9.1999, Kok., s. I-5363, 52 kohta).

41 Lisäksi on niin, että jos se, jolle tietty päätös on osoitettu, päättää nostaa päätöksestä kumoamiskanteen, unionin tuomioistuinten käsiteltäväksi saatetaan vain ne päätöksen osat, jotka koskevat tätä adressaattia. Sitä vastoin osat, jotka koskevat muita adressaatteja ja joista ei ole nostettu kannetta, eivät ole sen asian kohteena, joka on saatettu unionin tuomioistuinten ratkaistavaksi (em. asia komissio v. AssiDomän Kraft Products ym., tuomion 53 kohta).

42 Edellä mainitusta oikeuskäytännöstä ja erityisesti edellä mainitussa asiassa komissio vastaan AssiDomän Kraft Products ym. annetusta tuomiosta huolimatta nyt käsiteltävässä asiassa on kuitenkin todettava, että kilpailuoikeuden näkökulmasta kantaja on yksi yksikkö tytäryhtiönsä – jonka hyväksi asia on osittain ratkaistu asiaan T-386/06 liittyneen kumoamiskanteen yhteydessä – kanssa. Komission hyväksymä kantajan vastuuseen joutuminen merkitsee näin ollen, että tämä hyötyy kyseisessä asiassa kyseessä olevan riidanalaisen päätöksen osittaisesta kumoamisesta. Kantaja nimittäin

nosti kumoamiskanteen riidanalaisesta päätöksestä ja väitti, että jos se oli kumottava Peglerin osalta, se oli myös kumottava kantajan osalta. Lisäksi kantaja esittää yhden ainoan kanneperusteen, jolla pyritään riitauttamaan Peglerin rikkomiseen osallistumisen kesto, ja se vaatii tässä yhteydessä riidanalaisen päätöksen kumoamista.

43 Tämä vaatimus on lisäksi yhdenmukainen sen seikan kanssa, että kantaja ja Pegler velvoitettiin niille riidanalaisen päätöksen 2 artiklan h alakohdassa määrätyn sakon maksamiseen yhteisvastuullisesti, ja se vastaa kantajan nyt käsiteltävässä asiassa vaatimaa sakon määrän alentamista.

44 Tästä seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin, jonka ratkaistaviksi on saatettu kumoamiskanteet, jotka ovat nostaneet erikseen emoyhtiö ja sen tytäryhtiö, ei lausu kanteen ulkopuolisesta seikasta, kun se ottaa huomioon tytäryhtiön nostaman kanteen lopputuloksen, jos vaatimusten kohde emoyhtiön nostamassa kanteessa on sama.

45 Lopuksi on huomautettava, että nyt käsiteltävässä asiassa se, että emo- ja tytäryhtiö ovat yhteisvastuussa niille määrätyn sakon maksamisesta, asettaa ne erityiseen tilanteeseen, jossa emoyhtiölle, jonka katsotaan olevan vastuussa tytäryhtiönsä kilpailusääntöjen rikkomista merkitsevästä toiminnasta, aiheutuu seurauksia, jos riidanalainen päätös kumotaan tai sitä muutetaan. Jos nimittäin tytäryhtiö ei olisi syyllistynyt kilpailusääntöjen rikkomista merkitsevään toimintaan, emoyhtiön ei olisi voitu katsoa olevan vastuussa tytäryhtiönsä kyseisestä toiminnasta eikä sitä olisi voitu velvoittaa maksamaan sakkoa yhteisvastuullisesti tytäryhtiönsä kanssa.

46 Koska siis kantajan vastuu rajoittuu yksinomaan Peglerin vastuuseen, riidanalainen päätös on kumottava kantajan rikkomiseen osallistumisen alkamisajankohdan osalta, ja näin ollen sille määrätyn sakon määrää on alennettava.

47 Päivämäärästä, jona Peglerin osallistuminen kartelliin päättyi, kantaja toteaa, että viimeinen todiste, jonka perusteella Pegler voidaan yhdistää kartelliin, on todiste, joka koskee 3.5.2000 pidettyä kokousta, johon Pegler osallistui, mikä merkitsee sitä, että kyseinen päivämäärä olisi pitänyt hyväksyä komission tekemien yllätystarkastusten päivämäärän eli 22.3.2001 sijaan. Tässä yhteydessä riidanalaisen päätöksen 716 perustelukappaleesta ilmenee, että vaikka todisteet viimeisestä kilpailunvastaisesta järjestelystä, johon Pegler osallistui, on päivätty 14.8.2000, komissio katsoi perusteelluksi hyväksyä päivämäärän 22.3.2001 Peglerin rikkomiseen osallistumisen päättymispäiväksi, koska se oli osallistunut kartelliin alusta alkaen, koska se oli osallistunut säännöllisesti järjestelyihin ja niiden täytäntöönpanoon ja koska se ei ollut avoimesti ottanut etäisyyttä järjestelyihin 14.8.2000 tehdyn järjestelyn ja maaliskuun 2001 yllätystarkastusten välillä.

48 Tämä päätelmä on hyväksyttävä. Se, ettei Pegler osallistunut yhteenkään kokoukseen ajanjaksona, joka kantajan mukaan kattaa aikavälin 3.5.2000–22.3.2001, tai komission mukaan aikavälin 14.8.2000–22.3.2001, on merkityksetöntä nyt käsiteltävässä asiassa.

49 Ensiksi on muistutettava, että komission on näytettävä toteen kunkin kartelliin osallistujan osallistumisen kesto, mikä edellyttää sitä, että osallistumisen alkamis- ja päättymispäivämäärä ovat tiedossa. On myös huomattava, että ajanjakso viimeisen kokouksen, johon Pegler osallistui, ja päivämäärän, jona kartellin katsottiin päättyneen, välillä on niin pitkä, että on tarpeen tutkia, täyttikö komissio sillä olevan todistustaakan.

50 Tästä on todettava, että yhteydenpidon puuttuminen – kantajan mukaan 3.5.2000 jälkeen tai komission mukaan 14.8.2000 jälkeen – voi osoittaa, että Pegler oli vetäytynyt kartellista.

51 Koska kyseiselle kartellille on luonteenomaista monenkeskinen yhteydenpito yleensä näkemystenvaihdon muodossa yleiseurooppalaisella tasolla, kahdenvälinen yhteydenpito yleensä näkemystenvaihdon muodossa kansallisella tai alueellisella tasolla vähintään kerran tai kahdesti vuodessa sekä ad hoc -yhteydenpito, viimeisen yhteydenpidon ja kartellin päättymispäivän välinen ajanjakso on kuitenkin liian lyhyt siihen, että komissio olisi voinut päätellä Peglerin vetäytyneen tässä vaiheessa kartellista.

52 Kartellin muut jäsenet eivät voineet tulkita sitä, ettei Pegler osallistunut yhteen tai kahteen kokoukseen, jotka väitetään pidetyn sen viimeiseen kartellin kokoukseen osallistumisen jälkeen, siten, että Pegler otti etäisyyttä kartellin toimintaan, koska ei ollut poikkeuksellista, että kartellin jäsen ei osallistunut järjestelmällisesti kaikkiin kokouksiin.

53 Koska ei ole olemassa todisteita tai seikkoja, jotka voitaisiin tulkita Peglerin ilmaisemaksi aikomukseksi ottaa etäisyyttä 10.6.2000 tehdyn sopimuksen, jolla pyrittiin hintojen korottamiseen 14.8.2000 lähtien, kohteeseen, komissio saattoi näin ollen katsoa, että sillä oli riittävät todisteet Peglerin kartelliin osallistumisen jatkumisesta siihen päivään saakka, jona komissio katsoi kartellin päättyneen ja joka oli sen tekemien yllätystarkastusten päivä (ks. vastaavasti asia C-510/06 P, Archer Daniels Midland v. komissio, tuomio 19.3.2009, Kok., s. I-1843, 118–120 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja asia T-99/04, AC-Treuhand v. komissio, tuomio 8.7.2008, Kok., s. II-1501, 134 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

54 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että riidanalaisen päätöksen 1 artikla on kumottava siltä osin kuin komissio totesi siinä rikkomisen, johon kantajan katsotaan syyllistyneen, edeltäneen päivämäärää 29.10.1993.

55 Riidanalaista päätöstä on siis muutettava siltä osin kuin siinä hyväksytään sakon perusmäärän laskentapohjan 110 prosentin korotus rikkomiseen osallistumisen keston perusteella. Koska Peglerin ja näin ollen kantajan tytäryhtiönsä toimista vastaavana emoyhtiönä rikkomiseen osallistumisen kesto on seitsemän vuotta ja viisi kuukautta (eikä 12 vuotta ja kaksi kuukautta, kuten riidanalaisessa päätöksessä määritettiin), laskentapohjaa on korotettava 70 prosentilla (eikä 110 prosentilla).

56 Riidanalaisessa päätöksessä komissio korotti alkuperäistä laskentapohjaa korotuskertoimella 1,25 varoittavan vaikutuksen varmistamiseksi. Tästä on todettava, että edellä mainitussa asiassa T-386/06, Pegler vastaan komissio, tänään annetussa tuomiossa unionin yleinen tuomioistuin katsoo komission soveltaneen virheellisesti tätä korotuskerrointa, koska se oli tehnyt tässä yhteydessä virheen vuoden 1998 sakkojen laskennasta annetuissa suuntaviivoissa vahvistettujen kriteerien soveltamisessa (ks. edellä 14 kohta).

57 Komission on näin ollen SEUT 266 artiklan mukaisesti tehtävä päätelmät kyseisestä virheestä ja kantajan yhteisvastuusta sakon maksamisessa. Kuten edellä 38 kohdassa todettiin, kantajan vastuu ei voi ylittää Peglerin vastuuta nyt käsiteltävän asian olosuhteissa.

58 Koska kantaja luopui väitteestä, joka koski arviointivirhettä sakon määrän korottamisessa varoittavan vaikutuksen varmistamiseksi (ks. edellä 23 kohta), unionin yleinen tuomioistuin ei voi lausua tästä seikasta ylittämättä asian, sellaisena kuin nyt käsiteltävän asian asianosaiset ovat sen määritelleet, rajoja.

59 Nyt käsiteltävässä asiassa laskentapohja säilytetään siis 2,5 miljoonassa eurossa. Kun tätä määrää korotetaan 70 prosentilla, sakon suuruudeksi tulee 4,25 miljoonaa euroa.

60 Kanne on hylättävä muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

61 Unionin yleinen tuomioistuin voi työjärjestyksensä 87 artiklan 3 kohdan nojalla määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan, jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi tai jos siihen on muutoin erityisiä syitä.

62 Nyt käsiteltävässä asiassa kantajan vaatimukset katsottiin osittain perustelluiksi. Kantaja kuitenkin luopui tietyistä kanneperusteista (ks. edellä 23 kohta) oikeudenkäyntimenettelyn myöhäisessä vaiheessa eli kirjallisen menettelyn päättämisen jälkeen. Unionin yleinen tuomioistuin katsoo näin ollen, että nyt käsiteltävän asian olosuhteita arvioidaan oikein, jos kumpikin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) [EY] 81 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä 20.9.2006 tehdyn komission päätöksen K(2006) 4180 (asia

COMP/F-1/38.121 – Putken liittimet) 1 artikla kumotaan siltä osin kuin se koskee ajanjaksoa 31.12.1988–29.10.1993 Tomkins plc:n osalta.

2) Tomkinsille päätöksen K(2006) 4180 2 artiklan h alakohdassa määrätyn sakon määräksi vahvistetaan 4,25 miljoonaa euroa, josta se on yhteisvastuussa Pegler Ltd:n kanssa 3,4 miljoonan euron osalta.

3) Kanne hylätään muilta osin.

4) Kumpikin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Martins Ribeiro Wahl Dittrich

Julistettiin Luxemburgissa 24 päivänä maaliskuuta 2011.

Allekirjoitukset